

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลของการดูภาพวาดลายเส้นอย่างง่ายต่อความสามารถทางความจำระยะสั้นของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินของเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบและเครื่องมือรวบรวมข้อมูล
4. การออกแบบการวิจัย
5. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 171 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรข้างต้น ซึ่งมีคุณสมบัติคือ 'ไม่มี' ความเจ็บป่วยทางสมอง มีเชาวน์ปัญญาปกติ และสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 80 เดซิเบลขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างมาจากเด็กนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 89 คน และจากระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายจำนวน 75 คน รวมได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 164 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1. สิ่งเร้าที่เป็นภาพเป้าหมาย
2. นาฬิกาข้อมือมีเข็มวินาที
3. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะพร้อมจอภาพ

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบและกระดาษคำตอบการวัดความจำระยะสั้น

การสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบและเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบวัดช่วงความจำระยะสั้น ประกอบด้วย สิ่งเร้าที่เป็นภาพเป้าหมายและภาพลวง ซึ่งเป็นภาพวาดลายเส้นอย่างง่าย วาดด้วยปากกาสีดำชนิดถาวร ภาพที่นำมาวาด นำมาจากคำศัพท์ในหนังสือภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่นักเรียนผ่านการเรียนรู้มาแล้วและสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน นำภาพทั้งหมดมาจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อทำการทดสอบ ได้ทั้งหมด 5 หมวด ได้แก่ หมวดภาพอวัยวะของร่างกาย หมวดภาพของใช้กับร่างกาย เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์การเรียน หมวดภาพสัตว์ หมวดภาพอาหาร ผัก – ผลไม้ และหมวดภาพอุปกรณ์และของใช้ภายในบ้าน ทุกหมวดภาพมีจำนวนภาพ 24 ภาพ

นำหมวดภาพแต่ละหมวดมาจัดแบ่งภาพออกเป็นภาพเป้าหมายและภาพลวง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จะได้ภาพเป้าหมายจำนวน 12 ภาพ และภาพลวงจำนวน 12 ภาพ หลังจากนั้น วาดภาพเป้าหมายลงบนแผ่นโป่งใส แผ่นละ 12 ภาพ (เป็นภาพในหมวดเดียวกัน) และจัดทำกระดาษคำตอบ โดยวาดทั้งภาพเป้าหมายและภาพลวงลงในกระดาษ A4 มีจำนวนภาพ 24 ภาพ (เป็นภาพในหมวดเดียวกัน) โดยที่ภาพเป้าหมายและภาพลวงปะปนกันอยู่

ทำการทดสอบ โดยผู้วิจัยนำเสนอภาพเป้าหมายของหมวดภาพที่ 1 ในเวลา 5 วินาที หลังจากนั้น แจกกระดาษคำตอบของหมวดภาพที่ 1 และให้เด็กนักเรียนเลือกตอบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับภาพที่จำได้ โดยเลือกตอบได้ไม่เกินจำนวนของภาพเป้าหมายที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไป คือ 12 ภาพ ทำการทดสอบครั้งละ 1 หมวดภาพ จนครบทั้ง 5 หมวดภาพ

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดช่วงความจำระยะสั้น มีดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหนังสือหนังสือเรียนภาษาไทยสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับชั้นประถมศึกษาจำนวนทั้งหมด 12 เล่ม และศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาข้อมูลขั้นต้นจากอาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี รวมจำนวนทั้งหมด 6 คน

2. ศึกษาคำศัพท์ทั่วไปที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต้องเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา เนื่องจากเป็นคำศัพท์เบื้องต้นและเป็นคำรูปธรรมที่นักเรียนจะเกิดความเข้าใจได้ง่าย และการเริ่มต้นเรียนคำศัพท์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นจะศึกษาเป็นคำ ๆ ไป โดยเริ่มจากคำง่าย ๆ จนเป็นคำที่ยากขึ้นคือคำศัพท์ที่เป็นคำนามธรรมในระดับชั้นที่สูงขึ้นไป

3. คัดเลือกคำ โดยพิจารณาคำนามที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเด็กนักเรียนสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน โดยแบ่งคำนามออกเป็นหมวดต่าง ๆ โดยพิจารณาร่วมกับอาจารย์ประจำของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี ได้แก่ อาจารย์นภาวลัย กสิฤกษ์ อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และ อาจารย์วรยา บุญขวาง เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2544 ซึ่งพิจารณาแบ่งหมวดคำนามได้ดังนี้

- 3.1 หมวดอวัยวะของร่างกาย
- 3.2 หมวดของใช้กับร่างกาย เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์การเรียน
- 3.3 หมวดชื่อสัตว์
- 3.4 หมวดอาหาร ผัก – ผลไม้
- 3.5 หมวดอุปกรณ์ เครื่องใช้ภายในบ้าน

คัดเลือกคำมาได้ทั้งหมดจำนวน 168 คำ

4. จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการคุ้นเคยหรือการรู้จักภาพของเด็ก ซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นที่จะนำไปใช้ในการทำแบบทดสอบความจำต่อไป โดยนำคำศัพท์พื้นฐานที่ผ่านการคัดเลือกมาแล้วให้ครูหมวดวิชาภาษาไทยของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี เป็นผู้ช่วยพิจารณาคำศัพท์ว่านักเรียนคุ้นเคยหรือรู้จักมากน้อยเพียงไร

5. นำแบบสอบถามความคิดเห็นจากข้อ 4 มาวิเคราะห์ผลและคัดเลือก เพื่อนำคำศัพท์นั้นมาวาดเป็นภาพ คำศัพท์ที่จะนำมาวาดเป็นภาพมีจำนวน 120 ภาพ

6. นำคำศัพท์ที่ได้จากข้อ 5 มาจัดเป็นหมวดหมู่ของภาพ ได้ทั้งหมด 5 หมวด ๆ ละ 24 ภาพ คือ

6.1 หมวดที่ 1 หมวดภาพอวัยวะของร่างกาย มีดังนี้

1. ตา	13. ศอก
2. คิ้ว	14. มือ
3. หู	15. นิ้วมือ
4. จมูก	16. เล็บ
5. ปาก	17. ผม
6. ฟัน	18. ขา
7. คาง	19. เข่า
8. คอ	20. เท้า
9. ไหล่	21. นิ้วเท้า
10. อก	22. กระดูก
11. เอว	23. ปอด
12. แขน	24. หัวใจ

6.2 หมวดที่ 2 หมวดภาพของใช้กับร่างกาย เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์การเรียน มีดังนี้

1. แปรงสีฟัน	13. รองเท้า
2. ยาสีฟัน	14. กระเป๋าหนังสือ
3. สบู่	15. หนังสือ
4. ชัน	16. สมุด
5. ถัง	17. ดินสอดำ
6. หวี	18. ไม้บรรทัด
7. ผ้าเช็ดตัว	19. ยางลบ
8. เสื้อ	20. แก้วน้ำ
9. กระโปรง	21. โต๊ะ
10. กางเกง	22. ซอล์ก
11. เข็มขัด	23. ฟุตบอล
12. ถุงเท้า	24. ตะกร้อ

6.3 หมวดที่ 3 หมวดภาพสัตว์ มีดังนี้

1. สุนัข	13. แมลงวัน
2. แมว	14. ยุง
3. หนู	15. กบ
4. นก	16. เต่า
5. กระต่าย	17. วัว
6. ไก่	18. ควาย
7. เป็ด	19. ช้าง
8. ปู	20. ม้า
9. ปลา	21. เสือ
10. กุ้ง	22. ลิง
11. หอย	23. หมู
12. ผีเสื้อ	24. สิงโต

6.4 หมวดที่ 4 หมวดภาพอาหาร ผัก – ผลไม้ มีดังนี้

1. ไข่	13. องุ่น
2. นม	14. แตงโม
3. ผักกาดขาว	15. ทูเรียน
4. มะเขือ	16. มะม่วง
5. มะระ	17. มะพร้าว
6. พริก	18. มะละกอ
7. ข้าวโพด	19. มังคุด
8. ฟักทอง	20. สับปะรด
9. กัลฉ่าย	21. น้อยหน่า
10. ส้ม	22. ส้มโอ
11. เถาะ	23. มะขาม
12. ชมพู่	24. แอปเปิ้ล

6.5 หมวดที่ 5 หมวดภาพอุปกรณ์ และของใช้ภายในบ้าน มีดังนี้

1. จาน	13. เทียน
2. ชาม	14. ตะเกียง
3. ช้อน	15. หลอดไฟ
4. ส้อม	16. ตู้
5. ขวด	17. เตียง
6. แก้วน้ำ	18. หมอน
7. เต้า	19. โทรทัศน์
8. หม้อ	20. โทรศัพท์
9. มีด	21. วิทยุ
10. ไม้กวาด	22. พัดลม
11. ร่ม	23. ตู้เย็น
12. พัด	24. นาฬิกา

7. วาดภาพในข้อ 6 เป็นภาพวาดลายเส้นอย่างง่ายลงในกระดาษ A4 นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบ ครั้งที่ 1 ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

7.1 รศ.ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

7.2 อาจารย์พรประภา ไทยอุทิศ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี

7.3 อาจารย์จรีรัตน์ ไกรเพชร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และเป็นอาจารย์ประจำหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี

7.4 อาจารย์กาญจนา เพ็ชรรัตน์ ปัจจุบันเป็นอาจารย์ระดับ 2 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี

7.5 อาจารย์ธีระพงษ์ อ่อนอก ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอน โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัย อ.เมือง จ.ชลบุรี

8. ปรับปรุงแก้ไขภาพที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ ครั้งที่ 1

9. นำเสนอภาพในข้อ 8 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ครั้งที่ 2

10. ปรับปรุงแก้ไขภาพที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ ครั้งที่ 2

11. กำหนดภาพเป้าหมายในแต่ละหมวด โดยการจับฉลาก ซึ่งวิธีการนี้ทำให้ภาพทุกภาพมีโอกาสเป็นทั้งภาพเป้าหมายและภาพลวง ได้ภาพเป้าหมายหมวดละ 12 ภาพ

12. นำภาพเป้าหมายที่ได้ในข้อ 11 วาดลงในกระดาษ A4 ได้ทั้งหมด 5 แผ่นตามหมวดของภาพ เพื่อใช้เป็นภาพต้นแบบวาดลงบนแผ่นใส

13. วาดภาพเป้าหมายลงบนแผ่นโปร่งใส

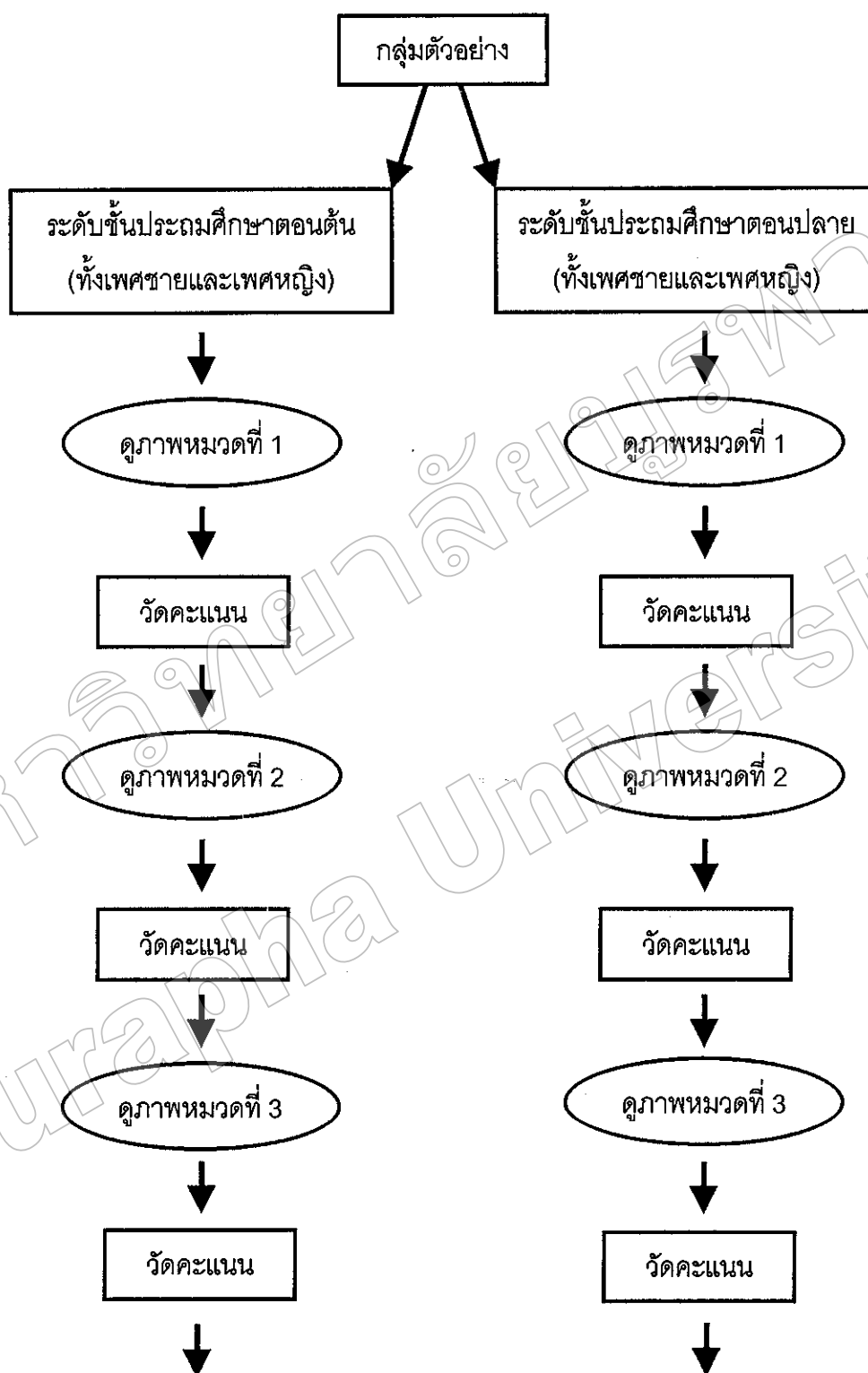
14. หากคุณภาพของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยนำแบบทดสอบดังกล่าวไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเศรษฐเสถียร กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2544 ทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยทำการทดสอบเป็นรายกลุ่มกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น 1 ห้อง จำนวน 15 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย 1 ห้อง จำนวน 15 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ได้รับการทดสอบมี 30 คน ทำการทดสอบทั้งหมด 5 ครั้ง ตามจำนวนของหมวดภาพ โดยนำเสนอสิ่งเร้าที่เป็นภาพเป้าหมายเป็นเวลา 5 วินาทีต่อ 1 หมวดภาพ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ดูภาพ และหลังจากนั้นจึงให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบ โดยทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ หน้าภาพที่เป็นภาพเป้าหมาย คือภาพที่นักเรียนเคยเห็นมาก่อนจากการนำเสนอของผู้วิจัย

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

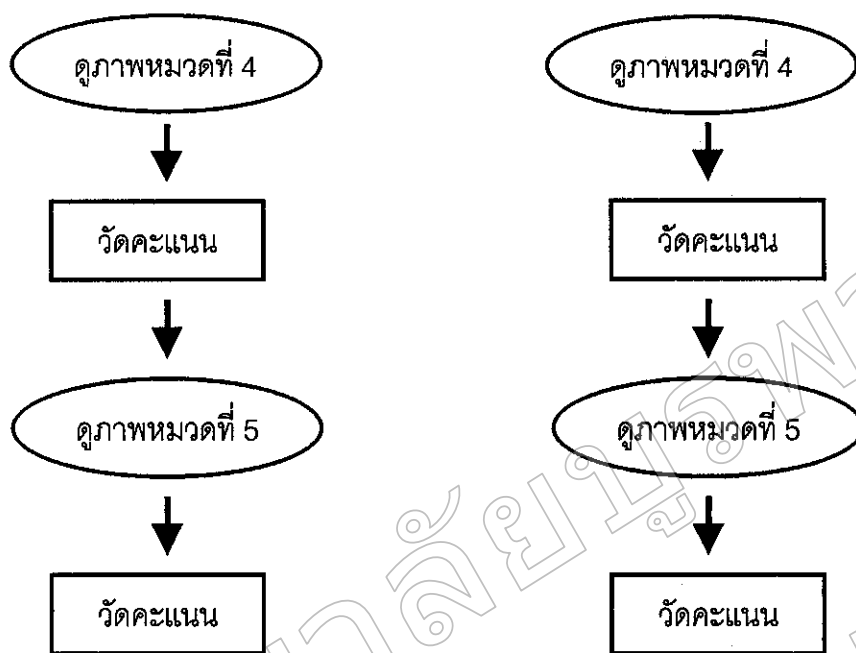
1. หากผู้รับการทดสอบตอบตรงตามความเป็นจริง จะได้คะแนน 1 คะแนนต่อ 1 ภาพ
2. หากผู้รับการทดสอบตอบไม่ตรงตามความเป็นจริง จะได้คะแนน 0 คะแนน

การออกแบบการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การออกแบบการวิจัยแบบวัดซ้ำ (repeated measures design) ประสาทจัดกระทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มตามระดับการศึกษาให้มีเท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ (complete counterbalancing) ตามแนวความคิดของ Cozby (1993, pp. 92 - 94) โดยมีแนวทางดังนี้

ภาพที่ 8 แสดงการออกแบบการวิจัย

ภาพที่ 8 (ต่อ)

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพื้นฐาน ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งหาข้อค้นพบใหม่เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. สถานที่ที่ใช้วิจัยคือ ในห้องเรียนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี

3. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามลำดับ ดังนี้

3.1 ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี เพื่อเก็บข้อมูล ใช้สถานที่ ขอความร่วมมือกับครูผู้สอนในการช่วยอธิบายด้วยภาษามือให้เด็กดู และนำนักเรียนมารับการทดสอบ

3.2 ทำการทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยทำการทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นจำนวน 89 คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายจำนวน 75 คน รวมจำนวนนักเรียนที่ได้รับการทดสอบทั้งหมด 164 คน ซึ่งในการทดลองมีวิธีการ ดังนี้คือ

3.2.1 จัดเตรียมห้องที่มีความเหมาะสม เป็นสถานที่ปิดเพื่อป้องกันการรบกวนขณะดำเนินการทดลอง และมีบริเวณกว้างพอที่จะสามารถนำเสนอภาพให้เด็กนักเรียนดูได้อย่างทั่วถึงทุกคน

3.2.2 อธิบายรายละเอียดของการทดสอบในขั้นตอนการนำเสนอสิ่งเร้า การตอบลงในการดาะคำตอบ และการทำกิจกรรมคั่นระหว่างทดสอบให้กับครูผู้สอนช่วยอธิบาย เป็นภาษามือให้เด็กนักเรียนดู เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และดำเนินการทดสอบได้อย่าง ถูกต้อง

3.2.3 นำเด็กนักเรียนมารับการทดสอบ ผู้วิจัยแนะนำตัวให้เด็กนักเรียนรู้จัก

3.2.4 ครูผู้สอนอธิบายขั้นตอนและรายละเอียดของการทดสอบให้แก่เด็ก นักเรียนได้รับรู้เป็นภาษามือ

3.2.5 ผู้วิจัยนำเสนอสิ่งเร้าที่เป็นภาพเป้าหมายหมวดภาพอวัยวะของร่างกาย เป็นเวลา 5 วินาที

3.2.6 ผู้วิจัยแจกกระดาษคำตอบ ซึ่งในกระดาษคำตอบ ซึ่งมีภาพอยู่จำนวน 24 ภาพ ประกอบไปด้วยภาพเป้าหมายที่ผู้วิจัยนำเสนอให้เด็กดูแล้วจำนวน 12 ภาพ และภาพ ลวงซึ่งเป็นภาพที่เด็กนักเรียนยังไม่เคยเห็นจากการนำเสนอของผู้วิจัยมาก่อนจำนวน 12 ภาพ โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าภาพเป้าหมาย โดยให้เวลาเด็กนักเรียนตอบแบบ ทดสอบ 5 นาที ผู้วิจัยจึงเก็บกระดาษคำตอบ

3.2.7 ครูผู้สอนอธิบายขั้นตอนและรายละเอียดของการทดสอบครั้งต่อไปให้ แก่เด็กนักเรียนได้รับรู้เป็นภาษามือ

3.2.8 ผู้วิจัยนำเสนอสิ่งเร้าที่เป็นภาพเป้าหมายหมวดภาพของใช้กับร่างกาย เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์การเรียน เป็นเวลา 5 วินาที

3.2.9 ทำซ้ำในข้อ 3.2.6

3.2.10 ครูผู้สอนอธิบายขั้นตอนและรายละเอียดของการทดสอบครั้งต่อไปให้ แก่เด็กนักเรียนได้รับรู้เป็นภาษามือ

3.2.11 ผู้วิจัยนำเสนอสิ่งเร้าที่เป็นภาพเป้าหมายหมวดภาพสัตว์ เป็นเวลา 5 วินาที

3.2.12 ทำซ้ำในข้อ 3.2.6

3.2.13 ครูผู้สอนอธิบายขั้นตอนและรายละเอียดของการทดสอบครั้งต่อไปให้ แก่เด็กนักเรียนได้รับรู้เป็นภาษามือ

3.2.14 ผู้วิจัยนำเสนอสิ่งเร้าที่เป็นภาพเป้าหมายหมวดภาพอาหาร ผัก – ผลไม้ เป็นเวลา 5 วินาที

3.2.15 ทำซ้ำในข้อ 3.2.6

3.2.16 ครูผู้สอนอธิบายขั้นตอนและรายละเอียดของการทดสอบครั้งต่อไปให้แก่เด็กนักเรียนได้รับรู้เป็นภาษามือ

3.2.17 ผู้วิจัยนำเสนอสิ่งเร้าที่เป็นภาพเป้าหมายหมวดภาพสัตว์ เป็นเวลา 5 วินาที

3.2.18 ทำซ้ำในข้อ 3.2.6

3.2.19 ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกให้แก่อาจารย์ผู้ช่วยเหลือในการแปลภาษา และเด็กนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณคะแนนการจำได้ของผู้รับการทดลองแต่ละคนตามขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 แจกความถี่ของข้อที่จำถูก และข้อที่จำผิด
 - 1.2 หาสัดส่วนของข้อจำถูก และข้อจำผิด
 - 1.3 นำผลข้อ 1.2 มาหาค่าความเบี่ยงเบนของโค้งปกติ
 - 1.4 หาค่าคะแนนการจำได้ตามสูตร
2. ทำการแยกคะแนนตามกลุ่มตัวแปรอิสระที่ศึกษา
3. หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามกลุ่มตัวแปรอิสระที่ศึกษา
4. ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ

(Two – way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1. คำนวณค่าความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตร (เสรี ชัดเข้ม, 2540, หน้า 127)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	R	แทน	ผลรวมของคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

2. คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของคูดเดอร์ – ริชาร์ดสัน 20
(บุญชม ศรีสะอาด, 2532, หน้า 144 – 145)

$$rtt = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 k แทน จำนวนข้อสอบ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
 q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ = $1 - p$

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดของ Keats (1971, p. 35) ซึ่ง ชูศรี
เกิดพงษ์บุญโชติ (2536, หน้า 48) ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาสรุปเป็นสูตรได้ดังนี้

$$d' = Z(Pr.FA) - Z(Pr.H)$$

เมื่อ d' แทน คะแนนการจำได้ของผู้รับการทดลองแต่ละคน
 Z แทน ค่าของคะแนนมาตรฐานของพื้นที่ใต้เส้นโค้ง
 $Pr.FA$ แทน สัดส่วนของข้อจำผิดของผู้รับการทดลองแต่ละคน
 $Pr.H$ แทน สัดส่วนของข้อจำถูกของผู้รับการทดลองแต่ละคน

2. ค่าคะแนนเฉลี่ย
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ (two – way ANOVA)